

2015

HEMSEDAL KOMMUNE

ÅRSREKNESKAP

INNHALD.....	3
1 Revisjonsberetning.....	5
2 Økonomisk oversikter drift	7
3 Økonomisk oversikt investering.....	14
4 Oversikt endring i arbeidskapital	15
5 Anskaffelser og anvendelser av midler	15
6 Hovedoversikt balanseregnskapet.....	16
7 Regnskapsskjema 1A - drift	17
8 Regnskapsskjema 1B - drift	17
9 Regnskapsskjema 2A - investering	18
10 Regnskapsskjema 2B - investeringsoversikt.....	18
 11 Noter til årsregnskapet	19
Regnskapsprinsipper	20
Note 1 - Endring i arbeidskapital.....	21
Note 2 - Ytelser til leiling og revisor	22
Note 3 - Kommunens pensjon.....	22
Note 4 - Anleggsmidler.....	24
Note 5 - Aksjer og andelar.....	24
Note 6 - Sal av finansielle anleggsmidler.....	24
Note 7 - Langsiktig gjeld	24
Note 8 - Avdrag på lån.....	25
Note 9 - Kommunens garantiansvar	25
Note 10 - Andre vesentlege forpliktinger.....	26
Note 11 - Finansielle egedelar og forpliktinger.....	26
Note 12 - Avsetninger og bruk av fond	26
Note 13 – Strykningar og korrigeringar.....	27
Note 14 - Endring i regnskapsprinsipp	27
Note 15 - Kapitalkonto	28
Note 17 - Sjølvkostberekning	28
Note 18 - Usikre forpliktinger, betinga egedelar mv.....	30

Note 19 - Vesentlege poster	30
Note 20 - Vikning av endringar i rekneskap-prinsipp	30
Note 21 - Etablering og avvikling av KF	30
Note 22 – Fordringar og gjeld til KF, samarbeid og samkommuner	31
Note 23 – Interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27	32
Note 24 - Næringsfond.....	32

Kommunerevisjon IKS

Til
Kommunestyret i Hemsedal kommune

REVISJONSBERETNING 2015

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Hemsedal kommune som viser et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 9.026.755 og sum finansieringsbehov i investeringsregnskapet på kr 17.597.224. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som administrasjonssjefen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for kommunens utarbeidelse av et årsregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige

Kommunerevisjon IKS

og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Hemsedal kommune per 31. desember 2015, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

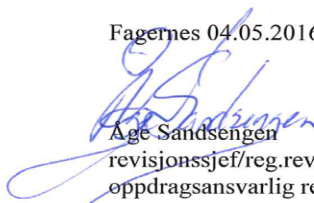
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisjonskontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Fagernes 04.05.2016

Age Sandsengen
revisjonssjef/reg.revisor
oppdragsansvarlig revisor

Økonomisk oversikt - drift

	Rekneskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Rekneskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	8.219.569,27	7.837.049,00	7.837.049,00	8.084.969,18
Andre salgs- og leieinntekter	28.120.053,00	27.166.964,00	27.166.964,00	27.331.888,63
Overføringer med krav til motyting	31.773.078,65	12.345.772,00	12.345.772,00	28.737.429,27
Rammetilskott	69.864.016,00	69.700.000,00	69.700.000,00	66.512.544,00
Andre statlige overføringer	8.196.846,00	6.440.000,00	6.440.000,00	7.335.725,00
Andre overføringer	415.838,19	27.500,00	27.500,00	934.619,19
Skatt på inntekt og formue	64.349.528,47	59.000.000,00	59.000.000,00	60.491.694,51
Eigedomsskatt	10.128.747,06	10.000.000,00	10.000.000,00	10.038.967,75
Andre direkte og indirekte skatter	2.727.235,00	2.754.000,00	2.754.000,00	2.711.653,00
Sum driftsinntekter	223.794.911,64	195.271.285,00	195.271.285,00	212.179.490,53
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	109.423.768,84	102.596.147,00	102.446.147,00	105.645.127,56
Sosiale utgifter	26.118.826,60	20.827.043,00	20.827.043,00	26.044.820,13
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	32.035.049,12	29.631.788,00	29.373.668,00	29.741.926,36
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	37.374.011,91	28.608.769,00	28.769.969,00	32.871.531,15
Overføringer	10.127.227,95	13.228.038,00	13.474.958,00	13.998.281,50
Avskrivninger	9.832.095,37	8.647.560,00	8.647.560,00	10.078.304,22
Fordelte utgifter	-180.412,60	0,00	0,00	-65.775,00
Sum driftsutgifter	224.730.567,19	203.539.345,00	203.539.345,00	218.314.215,92
Brutto driftsresultat	-935.655,55	-8.268.060,00	-8.268.060,00	-6.134.725,39
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	9.232.604,26	9.163.000,00	9.163.000,00	9.811.203,51
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansinntekter	9.232.604,26	9.163.000,00	9.163.000,00	9.811.203,51
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	2.890.351,97	3.981.500,00	3.981.500,00	3.427.861,10
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	6.400.693,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.550.019,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansutgifter	9.291.044,97	9.981.500,00	9.981.500,00	9.977.880,10
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-58.440,71	-818.500,00	-818.500,00	-166.676,59
Motpost avskrivninger	9.832.095,37	8.647.560,00	8.647.560,00	10.078.304,22
Netto driftsresultat	8.837.999,11	-439.000,00	-439.000,00	3.776.902,24
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års reknesk.m. mindreforbruk	5.254.424,99	5.254.425,00	0,00	6.291.031,16
Bruk av disposisjonsfond (note 12)	1.000.000,00	0,00	0,00	1.400.000,00
Bruk av bundne fond (note12)	4.908.703,96	4.711.000,00	4.711.000,00	5.139.765,84
Sum bruk av avsetninger	11.163.128,95	9.965.425,00	4.711.000,00	12.830.797,00
Overført til investeringsregnskapet	47.220,00	0,00	0,00	254.914,00
Dekning av tidligere års reknesk.m. meirforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond (note 12)	6.254.424,99	5.254.425,00	0,00	6.291.031,16
Avsatt til bundne fond (note 12)	4.672.728,12	4.272.000,00	4.272.000,00	4.807.329,09
Sum avsetninger	10.974.373,11	9.526.425,00	4.272.000,00	11.353.274,25
Regnskapsmessig meir/mindreforbruk	9.026.754,95	0,00	0,00	5.254.424,99

Driftsinntekta

Driftsinntekta viser eit avvik på kr. 28,5 mill. Dette er meir inntekta enn budsjettert. Nokre inntekter er særers vanskeleg å budsjettere, fordi disse er knytta til tilskott som kommunen søker på og ikkje veit om midlar blir innvilga. Andre er ekstraordinære inntekter som varierer frå år til år, som eks. skjønnsmidlar og asylsøklarar.

Driftsinntekter	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)meir inntekter (-)mindre inntekter
Brukerbetalingar	8 219 569	7 837 049	382 520
Andre salgs- og leieinntekter	28 120 053	27 166 964	953 089
Overføringer med krav til motytelse	31 773 079	12 345 772	19 427 307
Rammetilskudd	69 864 016	69 700 000	164 016
Andre statlige overføringer	8 196 846	6 440 000	1 756 846
Andre overføringer	415 838	27 500	388 338
Skatt på inntekt og formue	64 349 528	59 000 000	5 349 528
Eiendomsskatt	10 128 747	10 000 000	128 747
Andre direkte og indirekte skatter	2 727 235	2 754 000	-26 765
Sum	223 794 912	195 271 285	28 523 627

Brukerbetalingar gjeld sfo, kultur –og musikksskole, barnehage, legeteneste, heimebasert omsorg, opphald på Bygdaheimen og fysioterapi.

Brukerbetalingar	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)meir inntekter (-)mindre inntekter
tjeneste: 2011 Barnehagetilbud	-3 620 189	-3 576 049	44 140
tjeneste: 2111 Gen. stykingstiltak i barnehagene	-2 000	0	2 000
tjeneste: 2151 Skolefritidstilbud	-1 429 889	-900 000	529 889
tjeneste: 2331 Helseforebyggende tiltak	-10 635	-40 000	-29 365
tjeneste: 2341 Aktivisering og servicetjenester overf.eldre og personer med funksjonshemming	0	-10 000	-10 000
tjeneste: 2413 Fysioterapeutitjenester	-35 182	-60 000	-24 818
tjeneste: 2532 Direkte brukerretra oppgaver (Bygdaheimen vederlagsbetalingar)	-2 604 022	-2 781 000	-176 978
tjeneste: 2542 Hjemmetjenester (hjemmehjelp)	-173 427	-130 000	43 427
tjeneste: 2544 Trygghetsalarm	-71 556	-60 000	11 556
tjeneste: 3831 Kulturskole/musikksskole	-272 670	-280 000	-7 330
TOTALT	-8 219 570	-7 837 049	382 521

Andre salgs- og leieinntekter gjeld sal av varer og tenester, husleieinntekter, festeavgifter, kommunale årsgebyrer og tilknytningsavgifter. Tabellen viser nokre av dei største inntektene på denne posten.

Andre salgs og leieinntekter både avgiftspliktig og avgiftsfritt	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)meir inntekt (-)mindre inntekt
tjeneste: 1211 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen husleie	-204 398	-63 364	141 034
tjeneste: 2411 Legetjenester - husleieinntekter	-562 893	-529 000	33 893
tjeneste: 2424 Skjenkebevilgning/-kontroll, SLT koord.	-255 877	-190 000	65 877
tjeneste: 2533 Servicefunksjoner Avgiftsfritt salg av varer og tjenester hjemmetjeneste, omsorgsbolig husleie, frisør levering av mat til hjemmeboere og salg av mat på institusjon	-327 057	-179 000	148 057
tjeneste: 2651 Boliger utenfor institusjon husleieinntekter	-979 678	-791 000	188 678
tjeneste: 2652 Andre kommunale utleieboliger - husleieinntekter	-639 575	-645 000	-5 426
tjeneste: 3011 Plansaksbehandling	-510 615	-256 000	254 615
tjeneste: 3021 Bygge- delings- og seksjoneringsaker - Avgiftsfritt salg av varer og tjenester	-2 022 811	-1 387 500	635 311
tjeneste: 3031 Kart og oppmåling	-944 427	-686 400	258 027
tjeneste: 3201 Kommunale jordbrukseiendommer og skoger - Avgiftspliktig salg av varer og tjenester	-569 229	-5 140	564 089
tjeneste: 3202 Annen kommunal eiendom, næringsvirksomhet - husleieinntekter, festeavgifter, salg av varer og tje	-421 404	-372 000	49 404
tjeneste: 3254 Utbyggingsområder for næringsvirksomhet - Festeavgifter	-141 614	-110 000	31 614
tjeneste: 3321 Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstiltak veinr.skilt	-71 232	-150 000	-78 768
tjeneste: 3382 Feietjenester - Kommunale årsgebyr og avgiftspliktig salg av varer og tjenester	-486 885	-425 000	61 885
tjeneste: 3451 Distribusjon av vann -Kommunale årsgebyr og tilknytningsavgift	-4 195 235	-4 730 000	-534 765
tjeneste: 3501 Renseanlegg og slambehandling - Kommunale årsgebyr	-103 477	-80 000	23 477
tjeneste: 3531 Kloakknett -Kommunale årsgebyr og tilknytningsavgift	-8 063 599	-9 240 000	-1 176 401
tjeneste: 3541 Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l. - Kommunale årsgebyr	-1 013 044	-911 000	102 044
tjeneste: 3551 Renovasjon - Kommunale årsgebyr	-5 550 826	-5 512 000	38 826
tjeneste: 3602 Miljøforvaltning - salg av varer og tjenester	-266 609	-236 500	30 109
tjeneste: 3811 Kommunale idrettsbygg og -anlegg husleieinntekter	-150 277	-136 000	14 277

Overføringer med krav motyting gjeld tilskot og refusjonar frå stat, fylkeskommunar, kommunar og private. Rekneskapet viser større inntekter enn budsjett. Nokre overføringer er ekstraordinære inntekter knytta til asylsøklar-situasjonen hausten 2015.

Overføringer med krav motytelser	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)meir inntekter (-)mindre inntekter
Refusjon frå staten - Hovedinntekten er midlar til vidareutdanning for lærere med kr. 865.380 og plantekjøp for kr. 41.850.	-977 955	-85 000	892 955
Statstilskudd opplæring Barnehagetilbud svømming i bhg og	-63 000	0	63 000
Grunnskole - asylmottak norsk opplæring for skolebarn og 16 til 18 år (ekstraordinær inntekt	-1 037 750	-653 422	384 328
Største statstilskudd går til barnehage på kr. 489.520 flykninger, opplæring av voksne fremmedspråklige (Gol voksen oppl) på kr. 7.130.075, aktivisering og servicetjenester overf.eldre og personer med funksjonshemming på kr. 554.880, ressurskrevende brukere kr.1.253.000, kompetanseløft og kommune psykolog			
kr. 648.237, kommunalt russarbeid kr. 600.000. Ingen av disse beløpene er budsjettet	-17 382 345	-7 442 260	9 940 085
Sykelønnsrefusjoner (sees i sammenheng med lønnsutgifter)	-3 929 629	0	3 929 629
Fødselspermisjonrefusjon (sees i sammenheng med lønnsutgifter)	-1 484 040	0	1 484 040
Kompensasjon for merverdiavgift	-3 886 563	-3 257 000	629 563
Tilskudd fra fylkeskommuner til grunnskole, miljøforvaltning og bibliotek	-140 430	0	140 430
Tilskudd fra kommuner. Hovedinntekten her er ref.av jormortjeneste kr. 125.000	-175 000	0	175 000
Hoved inntekten her gjelder HBU med kr.764.103 (vertskommune for barn) og midlar til Felles Løft	-1 687 960	-603 000	1 084 960
Største tilskudd er fra Språkrådet på kr.100.000	-234 635	0	234 635
Refusjon fra private omfatter bl.a. legevakt, tillitsvalgte, utbytte fra Gjensidige, tilskudd lærlinger,kart og oppmåling etc.	-713 772	-305 090	408 682
Kommunens opplærings tilskudd fra KS	-60 000	0	60 000

Rammetilskot skal betales 10 gonger i året. Kommunen får inntekt eller utgiftsutjevning i november og desember. Formålet med det er å utjamne kommunens føresetnader for å gje eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarane. Hemsedal fekk kr. 2,3 mill. ekstra i 2015. Dette er skjønnsmidlar som vart søkt og innvilga pga. asylsøkere.

Perioder	Dato	Tekst	Beløp
1	30.01.2015	Komm- og Mod.dep, 1.termin	-6 925 400
2	05.02.2015	Komm- og Mod.Dep, 2.termin	-6 925 400
3	04.03.2015	Komm- og Mod.dep,3.termin	-7 401 932
4	01.04.2015	Komm- og Mod.dep, 4.termin	-5 612 688
5	06.05.2015	Komm- og Mod.dep, 5.termin	-6 777 443
6	03.06.2015	Komm- og Mod.Dep, 6.termin	-5 564 100
7	02.07.2015	Komm- og Mod.dep, 7.termin	-7 284 828
9	02.09.2015	Komm- og Mod. Dep, 8.termin	-6 902 235
10	02.10.2015	Komm- og Mod.dep. 9.termin	-6 524 633
11	04.11.2015	Komm- og Mod.dep, 10 termin	-7 333 363
12	31.12.2015	Inntektsutjevning november	-217 097
12	31.12.2015	Komm-/mod.dep,rest.skjønnsnsm.	-2 321 000
12	31.12.2015	Inntektsutjevning desember	-73 897
Totalt			-69 864 016
Totalt eksklusivt ekstraordinær overføring på skjønnsmidlar			-67 543 016

Andre statleg overføringer gjeld vertskommunetilskot og integreringstilskot. Midlar frå IMDI gjeld norsk opplæring og introduksjonsprogram for busette flykninger. Rentekompensasjon for tidligere investeringar innan omsorgsbustader/sjukeheim, skule eller kyrkjer. Ekstraordinære overføringer på denne posten også.

Rentekompensasjon	Beløp
Utd. Dir og Husbaken invest.komp.	-838 849

Tekst	Beløp
UDI, VKT 1.termin 2015	-350 099
UDI, VKT 2.termin	-372 478
UDI, VKT juli -15 aug.	-180 644
UDI, VKT 4.kvartal 2015	-609 972
UDI, VKT 4.kvartal-D	-143 093
UDI, VKT Akutt 10	-451 500
UDI, VKT Akutt 11	-169 260
Totalt inkl.ekstraordinær tilskudd	-2 277 045

Tekst	Beløp	
IMDI, integreringstilsk.	-4 651 200	
IMDI, EM-2015	-191 300	
IMDI, Funkh-210515, ekstratilsk	-238 452	Spesialped. tilbud barn u/6 år
Totalt inkl.ekstraordinær tilskudd	-5 080 952	
Sum ekstraordinære tilskudd	-859 212	

Andre overføringer gjeld kommunar/fylkeskommunar og private, her føras også gåver.

Andre overføringer	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)meir inntekter (-)mindre inntekter
refusjon av integreringstilskudd fra Konsberg kommune	-68 250	0	68 250
Overføringer fra Gol kommune, pplæring av voksne fremmedspråklige	-74 950	0	74 950
Overføringer fra BKF Skaterampe	-24 000	0	24 000
Overføringer fra BKF O-Kart Lio-Moatn	-57 000	0	57 000
Gaver fra private til PLO	-163 230		
Overføringer fra private. Kommunale jordbrukseiendommer og skoger	-28 408	-27 500	908
Totalt	-415 838	-27 500	225 108

Skatt på inntekt-og formue viser ein inntekt på kr. 5,350 mill over budsjett. Skatteinntekta er vanskeleg å budsjettera. Kommunen hadde eit særst godt år i 2015. Ekstra inntekta her skal avkorte rammeoverføringa til kommune.

Skatt på inntekt og formue	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik(+) meir inntekt (-) mindre inntekt
tjeneste: 8001 Skatt på inntekt og formue	-64 349 528	-59 000 000	5 349 528

Eigedomsskatt gjeld verker og bruk.

Eiendomsskatt	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)meir inntekter (-)mindre inntekter
Eiendomsskatt annen eiendom	-10 128 747	-10 000 000	128 747

Andre direkte eller indirekte skatter gjeld konsesjonsavgifter. Avgifter avsettas til næringsfond og brukas til næringsformål.

Andre direkte og indirekte skatter	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)meir inntekter (-)mindre inntekter
Konsesjonsavgifter	-2 727 235,00	-2 754 000,00	-26 765,00

Driftsutgifta viser eit totalt meirforbruk på kr. 21.2 mill. Ein del avvik må sjåast i samband med inntekta.

Driftsutgifter	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)mindreforbruk (-)meirforbruk
Lønnsutgifter	109 423 769	102 596 147	-6 827 622
Sosiale utgifter	26 118 827	20 827 043	-5 291 784
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	32 035 049	29 631 788	-2 403 261
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	37 374 012	28 608 769	-8 765 243
Overføringer	10 127 228	13 228 038	3 100 810
Avskrivninger	9 832 095	8 647 560	-1 184 535
Fordelte utgifter	-180 413	0	180 413
Sum	224 730 567	203 539 345	-21 191 222

Lønsutgifta inkl. oppgavepliktig godtgjersle. Lønsutgifta viser eit overforbruk ift. budsjett på kr. 6,8 mill. Vi må ta omsyn til sjukepengar og fødselspermisjonsinntekta for å få fullstendig oversikt over dette området.

Lønnsutgifter	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)mindreforbruk (-)meirforbruk
Lønn	108 913 299	102 090 757	-6 822 542
skyss og godtgjørelser	510 470	505 390	-5 080
Totalt	109 423 769	102 596 147	-6 827 622
Lønnsinntekter	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)meir inntekter (-)mindre inntekter
Sykelønnsrefusjoner	-3 929 629	0	3 929 629
Fødselspermisjonsrefusjon	-1 484 040	0	1 484 040
Totalt	-5 413 669	0	5 413 669
Totalt lønnsområdet			-1 413 953

Sosiale utgifta gjeld pensjon, premieavvik, forsikring. Her føres også amortisering av tidl. premieavvik og reguleringspremie. Reguleringspremie er det kommunen må betale for å regulere pensjonskostnader hos KLP. Det påvirkes m.a. av lønnsoppgjør. Av tekniske årsaker er budsjett for reguleringspremie under driftsutgifta (andre overføringer) medan sjølve utgiftene belastes på sosiale utgifta. Amortisering av premieavvik er forklart i note 3 Pensjon.

Sosiale utgifter	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)mindreforbruk (-)meirforbruk
Pensjonsinnskudd KLP inkl.reguleringspremie	11 618 127	7 050 400	-4 567 727
Pensjonsinnskudd SPK	1 863 099	2 017 616	154 517
Forsikring - kollektiv	175 847	0	-175 847
Arbeidsgiveravgift	12 461 753	11 759 027	-702 726
Sum	26 118 827	20 827 043	-5 291 784
Reguleringspremie, budsjettet på overføringer men ført på pensjon	3 172 180	5 650 000	2 477 820
Totalt korrigert med reguleringspremie			-2 813 964

Kjøp av varer og tenester som inngår i tenesteproduksjon, hoved avvik gjeld. Overforbruk på Bevertning og opplæring gjeld prosjekt Fellesløft. Dei har ein inntektsside.

Kjøp av varer og tenester som inngår i egen tjeneste produksjon	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)mindreforbruk (-)meirforbruk
Medisinske forbruksvarer	459 899	287 180	-172 719
Matvarer	1 242 324	1 058 220	-184 104
Beverting	393 855	140 660	-253 195
Opplæring	1 173 595	896 993	-276 602
Strøm	2 522 538	3 037 200	514 662
Kontingenter	546 653	442 380	-104 273
Kommunale eiendomsavgifter	891 766	1 290 000	398 234
Inventar	403 996	277 660	-126 336
IT-utstyr	345 572	188 686	-156 886
Spesialutstyr	237 241	18 600	-218 641
Annet utstyr	644 002	417 128	-226 874
Medisinsk utstyr	16 576	71 420	54 844
Kjøp, leie og leasing av transportmidler	320 276	408 200	87 924
Elektriske installasjoner/kabelarbeid	1 094 173	111 000	-983 173
Andre installasjoner/arbeider	176 599	7 000	-169 599
Utendørsarbeider, vei og grøntanlegg	822 969	344 000	-478 969
Service/serviceavtaler, drifts- og anleggsmidler	750 537	893 940	143 403
Vaktmestertjenester (inkl.snøbrøytingsavtaler)	2 043 358	2 502 000	458 642
Materiell til vedlikehold/nybygg av bygninger, anlegg	378 320	524 760	146 440
Andre tjenester (som inngår i egenprod.) IKT Hallingdal, Regionrådet og advokat.	7 552 966	6 250 250	-1 302 716
Vikarbyråer (hjemmetjeneste)	105 890	0	-105 890
TOTALT	22 123 105	19 167 277	-2 955 828

Kjøp av varer som erstatter tenesteproduksjon: grunnskuleopplæring og opplæring for voksne fremmedspråklige har inntekta forklart under driftsinntekta. Disse midlar går inn og ut av vårt rekneskap men må synliggjeras for det.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tj.produsksjon	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)mindreforbruk (-)meirforbruk
Kontroll og revisjon	468 112	350 000	-118 112
Skjenkebevilgning/-kontroll, SLT koord.	48 863	0	-48 863
Grunnskole opplæring mindreårig asylsøkere på Gol	233 249	0	-233 249
Opplæring av voksne fremmedspråklige på Gol	7 130 076	0	-7 130 076
Grunnskole, gjesteelev	89 313	2 040	-87 273
Sosialkontortjeneste, NAV	1 142 942	743 000	-399 942
Introduksjonsordningen	1 579 001	1 450 000	-129 001
Økonomisk sosialhjelp - flyktninger	483 915	178 000	-305 915
Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	658 130	352 200	-305 930
Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet	3 633 739	2 029 400	-1 604 339
ommunale jordbruksseidommer og skoger, Viken skog	305 773	17 680	-288 093
TOTALT	15 773 113	5 122 320	-10 650 793

Overføringa

Overføringer	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)mindre forbruk (-)meirforbruk
Overføringer til staten, tilbakeføring av tilskudd til kommune psykolog	1 076 869	0	-1 076 869
Moms generell kompensasjonsordning	3 886 563	0	-3 886 563
Overføringer til andre **	5 382 364	5 646 038	263 674
Frafalte fordringer (Hemsedal Elektro, gamle reserve for restanser)	-299 636	0	299 636
Reserverte bevilgninger/avsetninger formannskapets disposisjon	0	1 907 805	1 907 805
Reserverte bevilgninger/avsetninger lønn - Reguleringspremie *	0	5 650 000	5 650 000
Reservert bevilgninger/ ordfører	0	11 935	11 935
TOTALT	10 127 228	13 228 038	3 100 810

*Reguleringspremie føres som utgift på lønn.

** Gjelder bl.a. Krisesenter, Hemsedal IL, Hemsedal fellesråd, HTTL, næringsstøtte, Enøk tiltak, Stiftelse Buskerud Museene, Hemsedal Utmarkservice.

Fordelte utgifta gjeld interne inntekta/utgifta mellom etatar.

Finansinntekter Her føres det bl.a. utbytte frå Hemsedal Energi på kr. 8 mill.

Renteinntekter	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)meir inntekter (-)mindre inntekter
Renter av bankinnskudd	-913 412	-1 071 000	-157 588
Renter av fond	-7 958	0	7 958
Renter av utlån	-148 298	-52 000	96 298
Andre renteinntekter	-132 649	-40 000	92 649
Utbytte og eieruttak, aksjeutbytte	-8 030 287	-8 000 000	30 287
TOTALT	-9 232 604	-9 163 000	69 604

Finansutgifter gjeld renter og avdrag som kommune må betale. Avdragene ble justert etter berekning av minste tillatte avdrag.

Interne finansielle transaksjonar

Bruk og avsetning av disposisjonsfond viser eit avvik på kr.1 mill. meir enn budsjettet. Dette gjeld midlar frå energi som var budsjettett under bundne fond. Kraftmidlar er frie midlar og måtte derfor flyttes til eit kraftfond under disposisjonsfond. Midlane skal brukes med kr.0,8 mill. til næringsstøtte og kr.0,2mill. til Enøktiltak. Avsetningar gjeld overskot frå 2014 i tillegg til kraftmidlar.

Bruk av bundne fond

Bruk av bundne driftsfond	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik (+)mindreforbruk (-)meirforbruk
Prosjekt 314 Den kulturelle spaserstokken Aktivisering og servicetjenester overf.eldre og personer med funksjonshemming	-13 000	0	13 000
Prosjekt 321 DKS - Spillemidler Grunnskole	-4 238	0	4 238
Prosjekt: 324 Kompetanseutvikling 2005 - 2013	-41 961	0	41 961
Prosjekt 390 EMA-mottak Grunnskole	-233 249	0	233 249
Prosjekt 910 Bruk av gavemidler	-16 002	0	16 002
Prosjekt 939 Tidl.løyvd tilsk. Næringsformål Næringsstøtte	-60 000	0	60 000
Prosjekt 940 Landbruksformål - Næringsstøtte	-95 500	0	95 500
Prosjekt 941 Andre næringsformål Næringsstøtte	-614 133	0	614 133
tjeneste: 2011 Barnehagetilbud	-6 636	0	6 636
tjeneste: 3831 Kulturskole/musikkskole	-3 000	0	3 000
tjeneste: 2331 Helseforebyggende tiltak (fysioterapi)	-100 000	0	100 000
tjeneste: 2331 Helseforebyggende tiltak, psykisk helse	-1 150 000	0	1 150 000
tjeneste: 2542 Hjemmetjenester	-180 101	-300 000	-119 899
tjeneste: 2543 Personlig assistent ordning	-75 583	0	75 583
tjeneste: 3011 Plansaksbehandling	-405 509	-860 000	-454 491
tjeneste: 3603 Friluftsliv	-20 000	0	20 000
tjeneste: 3604 Miljøprosjekter Enøk	0	-200 000	-200 000
tjeneste: 3451 Distribusjon av vann	-262 336	-300 000	-37 664
tjeneste: 3551 Renovasjon	-89	0	89
tjeneste: 3251 Næringsforvaltning	-233 000	-233 000	0
tjeneste: 3252 Næringsstøtte	-44 367	-1 458 000	-1 413 633
tjeneste: 3256 Turistinformasjon	-990 000	-1 000 000	-10 000
tjeneste: 3291 Landbruksforvaltning	-360 000	-360 000	0
TOTALT	-4 908 704	-4 711 000	197 704

Avsetningar til bundne fond gjeld eksterne midlar som Hemsedal kommune har fått og må bruke til bestemte formål.

	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Avvik
Barnehagetilbud asylmottak	58 300	0	-58 300
Grunnskole - asylmottak	762 893	0	-762 893
Administrasjon, gave til ansatte på Bygdaheimen	50 000	0	-50 000
Administrasjon, psykologstilling	510 000	0	-510 000
Hjemmetjenester kommunalt russarbeid	474 166	0	-474 166
Interkomm./regionale pol. råd/utval RV 52	8 479	0	-8 479
Næringsstøtte konsesjonsavgifter	2 727 235	3 554 000	826 765
Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l.	0	368 000	368 000
Miljøprosjekter	0	200 000	200 000
Renteutgifter-/renteinntekter	81 655	150 000	68 345
TOTALT	4 672 728	4 272 000	-400 728

Økonomisk oversikt - investering

	Rekneskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Rekneskap i fjor
Inntekter				
Sal av driftsmidler og fast eiendom	3.277.358,00	4.980.000,00	4.980.000,00	6.191.795,00
Andre salgsinntekter	3.656,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motyting	7.188.708,00	11.060.000,00	11.060.000,00	1.685.461,01
Kompensasjon for merverdiavgift	2.052.232,86	3.100.000,00	3.100.000,00	3.179.193,35
Statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	12.521.954,86	19.140.000,00	19.140.000,00	11.056.449,36
Utgifter				
Lønnsutgifter	33.597,62	0,00	0,00	0,00
Sosiale utgifter	6.992,64	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj. som inngår i tj.produksjon	12.486.925,96	30.909.500,00	29.894.500,00	19.315.113,15
Kjøp av tenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	3.952.232,86	2.000.000,00	0,00	3.179.193,35
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordeelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	16.479.749,08	32.909.500,00	29.894.500,00	22.494.306,50
Finansransaksjoner				
Avdrag på lån	301.353,00	0,00	0,00	266.377,00
Utlån	1.042.000,00	0,00	0,00	2.149.879,00
Kjøp av aksjer og andeler	203.200,00	400.000,00	400.000,00	872.648,00
Dekning av tidligere års udekket (note 5)	599.763,10	599.763,00	0,00	407.755,00
Avsatt til ubundne investeringsfond (note 12)	5.738.298,86	8.080.000,00	8.080.000,00	7.015.174,35
Avsatt til bundne investeringsfond (note 12)	5.754.814,93	11.060.000,00	11.060.000,00	1.941.242,00
Sum finansieringstransaksjoner	13.639.429,89	20.139.763,00	19.540.000,00	12.653.075,35
Finansieringsbehov	17.597.224,11	33.909.263,00	30.294.500,00	24.090.932,49
Dekket slik:				
Bruk av lån	12.042.000,00	14.169.500,00	11.154.500,00	16.036.550,39
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	758.592,00	0,00	0,00	892.705,00
Overført fra driftsregnskapet	47.220,00	0,00	0,00	254.914,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	200.000,00
Bruk av ubundne investeringsfond (note 12)	4.749.412,11	8.679.763,00	8.080.000,00	6.107.000,00
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	11.060.000,00	11.060.000,00	0,00
Sum finansiering	17.597.224,11	33.909.263,00	30.294.500,00	23.491.169,39
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	-599.763,10

Oversikt endring arbeidskapital

	Regnskap 2015	Regnskap 2014
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	13.651.259,62	-382.007,28
Endring ihendehaverobl og sertifikater	0,00	0,00
Endring kortsiktige fordringer	1.483.345,32	1.536.262,10
Endring premieavvik	-1.203.133,50	1.010.924,12
Endring aksjer og andeler	0,00	0,00
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	13.931.471,44	2.165.178,94
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	3.660.772,45	-5.222.332,82
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B) (note 1)	17.592.243,89	-3.057.153,88

Anskaffelse og anvendelse av midler

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	223.794.911,64	195.271.285,00	195.271.285,00	212.179.490,53
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	12.521.954,86	19.140.000,00	19.140.000,00	11.056.449,36
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	22.033.196,26	23.332.500,00	20.317.500,00	26.740.458,90
Sum anskaffelse av midler	258.350.062,76	237.743.785,00	234.728.785,00	249.976.398,79
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	214.898.471,82	187.322.045,00	187.092.780,00	208.235.911,70
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	16.479.749,08	32.909.500,00	29.894.500,00	22.494.306,50
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	10.837.597,97	10.381.500,00	10.381.500,00	13.266.784,10
Sum anvendelse av midler	242.215.818,87	230.613.045,00	227.368.780,00	243.997.002,30
Anskaffelse - anvendelse av midler	16.134.243,89	7.130.740,00	7.360.005,00	5.979.396,49
Endring i ubrukte lånemidler	1.458.000,00	0,00	0,00	-9.036.550,39
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	17.592.243,89	7.130.740,00	7.360.005,00	-3.057.153,90
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	32.046.784,95	29.266.188,00	23.412.000,00	25.716.956,59
Bruk av avsetninger	15.912.541,06	29.705.188,00	23.851.000,00	19.137.797,00
Til avsetning senere år	0,00	0,00	0,00	599.763,10
Netto avsetninger	16.134.243,89	-439.000,00	-439.000,00	5.979.396,49
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	10.059.727,97	8.647.560,00	8.647.560,00	10.398.993,22
Interne utgifter mv	10.059.727,97	8.647.560,00	8.647.560,00	10.398.993,22
Netto interne overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00

Oversikt - balanse

	Regnskap 2015	Regnskap 2014
EIENDELER		
Anleggsmidler	490.148.024,02	473.283.630,31
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	270.266.775,88	270.310.452,49
Utstyr, maskiner og transportmidler	6.834.272,24	4.980.412,92
Utlån	7.362.096,90	7.078.688,90
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	5.153.838,00	4.950.638,00
Pensjonsmidler	200.531.041,00	185.963.438,00
Omløpsmidler	91.822.480,40	77.891.008,96
Herav:		
Kortsiktige fordringer	18.352.141,86	16.868.796,54
Konterninterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Premieavvik	10.543.696,06	11.746.829,56
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	62.926.642,48	49.275.382,86
SUM EIENDELER	581.970.504,42	551.174.639,27
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	139.744.551,10	118.689.997,42
Herav:		
Disposisjonsfond	26.464.279,94	21.209.854,95
Bundne driftsfond	8.005.338,84	8.241.314,68
Ubundne investeringsfond	1.986.829,99	997.943,24
Bundne investeringsfond	11.036.490,74	5.281.675,81
Regnskapsmessig mindreforbruk	9.026.754,95	5.254.424,99
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	-599.763,10
Kapitalkonto	85.710.975,99	80.790.666,20
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	-2.486.119,35	-2.486.119,35
Langsiktig gjeld	406.125.975,30	392.723.891,38
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	246.684.099,15	240.079.969,23
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	159.441.876,15	152.643.922,15
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	36.099.978,02	39.760.750,47
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	34.164.519,71	38.183.094,56
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	1.935.458,31	1.577.655,91
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	581.970.504,42	551.174.639,27
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	-1.052.516,73	-2.629.084,73
Herav:		
Ubrukte lånemidler	1.688.927,27	230.927,27
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	-2.741.444,00	-2.860.012,00
Motkonto for memoriakontiene	1.052.516,73	2.629.084,73

Regnskapsskjema 1A – Drift

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Skatt på inntekt og formue	64.349.528,47	59.000.000,00	59.000.000,00	60.491.694,51
Ordinært rammetilskudd	69.864.016,00	69.700.000,00	69.700.000,00	66.512.544,00
Skatt på eiendom	10.128.747,06	10.000.000,00	10.000.000,00	10.038.967,75
Andre direkte eller indirekte skatter	2.727.235,00	2.754.000,00	2.754.000,00	2.711.653,00
Andre generelle statstilskudd	8.196.846,00	6.440.000,00	6.440.000,00	7.335.725,00
Sum frie disponible inntekter	155.266.372,53	147.894.000,00	147.894.000,00	147.090.584,26
Renteinntekter og utbytte	9.232.604,26	9.163.000,00	9.163.000,00	9.811.203,51
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	2.890.351,97	3.981.500,00	3.981.500,00	3.427.861,10
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	6.400.693,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.550.019,00
Netto finansinnt./utg.	-58.440,71	-818.500,00	-818.500,00	-166.676,59
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	6.254.424,99	5.254.425,00	0,00	6.291.031,16
Til bundne avsetninger	4.672.728,12	4.272.000,00	4.272.000,00	4.807.329,09
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	5.254.424,99	5.254.425,00	0,00	6.291.031,16
Bruk av ubundne avsetninger	1.000.000,00	0,00	0,00	1.400.000,00
Bruk av bundne avsetninger	4.908.703,96	4.711.000,00	4.711.000,00	5.139.765,84
Netto avsetninger	235.975,84	439.000,00	439.000,00	1.732.436,75
Overført til investeringsregnskapet	47.220,00	0,00	0,00	254.914,00
Til fordeling drift	155.396.687,66	147.514.500,00	147.514.500,00	148.401.430,42
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	146.369.932,71	147.514.500,00	147.514.500,00	143.147.005,43
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	9.026.754,95	0,00	0,00	5.254.424,99

Regnskapsskjema 1B – Driftsregnskap

	Regnskap 2015	Buds(end) 2015	Budsjett 2015	Regnskap 2014
10 Sentraladm				
Utgifter	31 836 576,96	34 063 815,00	34 380 735,00	31 897 270,12
Inntekter	-14 532 468,35	-12 424 290,00	-12 424 290,00	-14 409 940,58
Sum Sentraladministrasjon	17 304 108,61	21 639 525,00	21 956 445,00	17 487 329,54
20 Kultur og oppvekst				
Utgifter	74 307 592,07	58 986 341,00	58 789 421,00	70 705 921,13
Inntekter	-19 829 852,51	-5 647 031,00	-5 647 031,00	-16 228 670,81
Sum Kultur og oppvekst	54 477 739,56	53 339 310,00	53 142 390,00	54 477 250,32
30 Helse og omsorg				
Utgifter	71 031 387,55	65 010 513,00	65 010 513,00	67 616 586,46
Inntekter	-15 507 589,06	-11 391 900,00	-11 391 900,00	-16 419 173,35
Sum Helse og omsorg	55 523 798,49	53 618 613,00	53 618 613,00	51 197 413,11
40 Teknisk				
Utgifter	47 672 762,71	45 478 676,00	45 358 676,00	48 160 213,21
Inntekter	-28 611 137,16	-26 561 624,00	-26 561 624,00	-28 175 200,75
Sum teknisk	19 061 625,55	18 917 052,00	18 797 052,00	19 985 012,46
Totale utgifter	224 850 979,79	203 539 345,00	203 539 345,00	218 379 990,92
Totale inntekter	-78 481 047,08	-56 024 845,00	-56 024 845,00	-75 232 985,49
TOTALT	146 369 932,71	147 514 500,00	147 514 500,00	143 147 005,43
Fordelt til drift	146 369 932,71	147 514 500,00	147 514 500,00	143 147 005,43
Fra skjema 1A	155 396 687,66	147 514 500,00	147 514 500,00	148 401 430,42
Mindreforbruk/ overskudd	9 026 754,95	0,00	0,00	5 254 424,99

Regnskapsskjema 2A - investering

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Investeringer i anleggsmidler	16.479.749,08	32.909.500,00	29.894.500,00	22.494.306,50
Utlån og forskutteringer	1.042.000,00	0,00	0,00	2.149.879,00
Kjøp av aksjer og andeler	203.200,00	400.000,00	400.000,00	872.648,00
Avdrag på lån	301.353,00	0,00	0,00	266.377,00
Dekning av tidligere års udekket	599.763,10	599.763,00	0,00	407.755,00
Avsetninger	11.493.113,79	19.140.000,00	19.140.000,00	8.956.416,35
Årets finansieringsbehov	30.119.178,97	53.049.263,00	49.434.500,00	35.147.381,85
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	12.042.000,00	14.169.500,00	11.154.500,00	16.036.550,39
Inntekter fra salg av anleggsmidler	3.277.358,00	4.980.000,00	4.980.000,00	6.191.795,00
Tilskudd til investeringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	2.052.232,86	3.100.000,00	3.100.000,00	3.179.193,35
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	7.947.300,00	11.060.000,00	11.060.000,00	2.578.166,01
Andre inntekter	3.656,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering	25.322.546,86	33.309.500,00	30.294.500,00	27.985.704,75
Overført fra driftsregnskapet	47.220,00	0,00	0,00	254.914,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	4.749.412,11	19.739.763,00	19.140.000,00	6.307.000,00
Sum finansiering	30.119.178,97	53.049.263,00	49.434.500,00	34.547.618,75
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	-599.763,10

Regnskapsskjema 2B – Investeringsoversikt

	Regnskap 2015	Buds(end) 2015
18 Det digitale Hallingdal	0	402 000
27 Hustadvegen	429 059	500 000
33 Kjøp av biler	175 000	175 000
49 Tiltak trafikktryggleiksplan	0	100 000
73 Fløgoeveg	264 263	500 000
108 Høgdebasseng Holdebakken	0	700 000
122 Kultursal	7 743 064	7 600 000
140 VA ledning D1 - Tuv	0	150 000
141 Fdv system og overvåkningsanlegg	316 867	600 000
144 Nytt vannverk Tuv	0	250 000
150 Veg og va haugsvegen, tunsv. og trøimsvegen	0	500 000
151 VA ledning Bruhaug-Trøim	1 062 592	5 900 000
153 NyVA-ledning Alstveit HB-Svøo	2 314 983	3 000 000
154 Utbyggingsavtale Tinden	0	1 962 500
160 Rehabilitering av ledningsnett (Ulsåk)	0	700 000
162 Ny bru Torsetvegen	470 708	0
164 Energimerking av bygg over 1.000 m2	270 568	350 000
179 Båstø - tiltak (loft, fjøs)	0	150 000
201 Etablering av Kyrkjegarden	1 900 000	2 000 000
218 Ny kledning/tilleggisolering Kommunehuset	0	300 000
221 Oppgradering Øynevegen 10	204 162	200 000
228 Utbygging va nett tinden	97 050	5 000 000
229 Filtreringsanlegg Båstø	161 490	0
230 Ventilasjon - kjøling Bygdheimen	0	400 000
232 Tak bibliotek	0	400 000
233 Kjøp av iPad politikere - 2015	236 075	0
235 Planlegging bustadbygging - Tuv og undersøkelse hydrogeologi	0	100 000
237 Akuttmedisinsk utstyr legekantoret	833 869	970 000
TOTALT	16 479 749	32 909 500

NOTER TIL ÅRSREKNESKAPET 2015

Rekneskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering (jfr. KRS 6)

Kommunerekneskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midlar som er tilgjengelige i året, og bruken av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet, skal framgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året, enten dei er betalt eller ikkje.

Rekneskapet er avlagt i henhold til god kommunal rekneskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Kommunen har ikkje markedsbaserte verdipapirer som inngår i ein handelsportefølje, dvs. verdipapirer som løpende vurderes i forhold til kjøp og salg hvor urealiserte gevinster pr 31.12 kan inntektsføres. Kommunens omløpsmidler er vurdert etter laveste verdis prinsipp av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Kommunen har ikkje periodisert variabel lønn i desember, ved å utgiftsføre påløpt ikkje utbetalt variabel lønn, men regnskapet inneholder 12 måneders variabel lønn.

Fakturering av vesentlige inntekter for vann, avløp, eigenbetaling barnehage etc. er periodisert til riktig regnskapsår ut fra om inntekten er opptjent pr 31.12.2015.

Ved lånefinansiering av investeringer er ikkje renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løysing i KRS nr. 2.

Organisering av kommunens virksomhet

Den samlede virksomheten til kommunen er organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon med unntak av Hemsedal Energi KF, Kommunerevisjon IKS, Hallingdal Renovasjon IKS, Retura Val-Hall AS, Vinn AS, IKA Kongsberg, PPT Nedre Hallingdal IKS og Kommune helsesamarbeid Vestre Viken. Disse selskapene avlegger sjølvstendige rekneskap.

I tillegg deltar kommunen i interkommunalt samarbeid vedrørende Regionrådet i Hallingdal, Skatteoppkreveren i Hallingdal, Felles barnevern i Hallingdal, Felles legevaktsentral og nattlegevakt, IKT Hallingdal, Miljøretta helsevern i Hallingdal og Hallingdal Etablerersenter.

Note 1: Endring i arbeidskapital

Del 1 Endring i bevilgningsregnskapet

Anskaffelse av midler		Regnskap 2015	Regnskap 2014
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(600:670;700:780;800:895)	-223 794 911,64	-212 179 490,53
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(600:670;700:770;800:895)	-12 521 954,86	-11 056 449,36
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(900:929)	-22 033 196,26	-26 740 458,90
Sum anskaffelse av midler			

Anvendelse av midler			
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(010:285;300:480) -690	214 898 471,82	208 235 911,70
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(010:285;300:480) -690	16 479 749,08	22 494 306,50
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(500:529)	10 837 597,97	13 266 784,10
Sum anvendelse av midler			
Anskaffelse - anvendelse av midler	U=W	-16 134 243,89	-5 979 396,49
Endring i ubrukte lånemidler	Bal: 2.91(Rt) - 2.91(Rt-1)	-1 458 000,00	9 036 550,39
Endring i arbeidskapital	V	17 592 243,89	-3 057 153,90

Del 2 Endring i arbeidskapital balansen

Tekst	Konto	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Omløpsmidler	2.1		
Endring kortsiktige fordringer	2.13 - 2.17	1 483 345,32	1 536 262,10
Endring aksjer og andeler	2.18	0,00	0,00
Premieavvik	2.19	-1 203 133,50	1 010 924,12
Endring sertifikater	2.12	0,00	0,00
Endring obligasjoner	2.11	0,00	0,00
Endring betalingsmidler	2.10	13 651 259,62	-382 007,28
Endring omløpsmidler		13 931 471,44	2 165 178,94
Kortsiktig gjeld	2.3		
Endring kassekredittlån	2.31	0,00	0,00
Endring annen kortsiktig gjeld	2.32 - 2.38	-4 018 574,85	5 357 681,48
Premieavvik	2.39	357 802,40	-135 348,66
Endring arbeidskapital		17 592 243,89	-3 057 153,88

Note 2: Ytelser til leing og revisor

Godtgjersle til revisor

Kommunens revisor er Kommunerevisjonen IKS Valdres - Hallingdal. Samla godtgjersle til tenestekontroll og revisjon utgjør kr. 559.677. Budsjettet er på kr. 409.000. Dvs et overforbruk på kr. 149.877.

Utgifter er fordelt som følgende:

Regnskapsrevisjon	239 860
Attestasjoner og bistand	37 149
Forvaltningsrevisjon	97 546
Kontrollutvalg (deltagelse av revisor i møter)	93 558
Sekretærtjenester for kontroll utvalget	33 362
Møtegodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste til KU medlemmer	58 202
Totale utgifter til kontroll og revisjon	559 677

Ytelser til ordfører og rådmann

Ytelser til ordfører utgjør kr. 969.616 og rådmann kr 829.506. Beløpene er inkludert i sosiale utgifter.

Note 3: Pensjoner

Pensjonsordninga i Hemsedal kommune.

Hemsedal har kollektive pensjonsordninga i KLP (Kommunal Landspensjonskasse) og SPK (Statens pensjonskasse) som sikrar ytelsesbasert pensjon for ansatte i kommunen. Ordninga omfattar alders, uføre, ektefelle, barnepensjon samt AFP/tidlig pensjon og sikrar alders-og utførepensjon med samla pensjonsnivå på 66% saman med folketrygda. Pensjonane samordnas med utbetalinga frå NAV.

Regnskapsføring av pensjon

Etter §13 i regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er berekna ut frå langsiktige forutsetninger om avkastning, lønsvekst og G-regulering.

Pensjonskostnader bereknes på anna måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordninga. Forskjellen mellom betalt premie og berekna pensjonskostnad betegnes premieavvik.

Premieavvik inntektsføres eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket amortiseres året etter. Frå og med 2014 vil bli amortisert i 2015 med 1/7 pr.år. Frå 2011 til 2013 1/10 pr. år og frå 2002 til 2010 amortiseras med 1/15 pr.år.

Pensjonsmidlane og pensjonsforplikting er oppført i balansen under anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Utrekningsvilkår (§13-5)

	KLP	SPK
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventa lønsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventa G-regulering	2,97 %	2,97 %
Forventa pensjonsregulering	2,20 %	
Forventa avkastning	4,65 %	4,35 %

KLP 2015

Årets netto pensjonskostnad spesifisert (§ 13-1 nr. C)	2015		2014	
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	10 529 639		10 516 257	
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	7 975 370		7 571 422	
Forventa avkastning på pensjonsmidlene	-7 389 942		-6 761 541	
Netto pensjonskostnad	11 115 067		11 326 138	
Administrasjonskostnader	823 917		679 504	
Innbetalt premie ink.adm.kostnader	11 400 633		14 039 124	
		arb.giveravg.		arb.giveravg.
Årets premieavvik	-538 351	57 065	2 033 482	215 549
Akkumulert premieavvik	7 933 293	904 965	9 724 902	1 024 065

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og beregnet akkumulert

premieavvik og beregningsforutsetningene (§ 13-1 nr. E):

Estimatavvik pr. 31.12	2015		2014	
		arb.giveravg.		arb.giveravg.
Brutto påløpt pensjonsforplikting pr.31.12.	204 899 646	21 719 362	194 506 499	20 617 689
Pensjonsmidlar pr.31.12	169 141 831	17 929 034	156 500 363	16 589 038
Netto pensjonsforplikting før arbeidsgivaravgift	35 757 815	3 790 328	38 006 136	4 028 650

SPK 2015

Årets netto pensjonskostnad spesifisert (§ 13-1 nr. C)	2015		2014	
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	2 143 420		2 416 547	
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	1 354 526		1 460 398	
Forventa avkastning på pensjonsmidlene	-1 255 047		-1 173 555	
Sum amortisert premieavvik	-57 908		-46 350	
Administrasjonskostnader	68 010		66 031	
Netto pensjonskostnad	2 253 001		2 723 071	
		arb.giveravg.		arb.giveravg.
Årets premieavvik	322 119	34 145	-80 906	215 549
Akkumulert premieavvik	-149 956	-10 557	-529 984	-49 809

Estimatavvik pr. 31.12	2015		2014	
		arb.giveravg.		arb.giveravg.
Brutto påløpt pensjonsforplikting pr.31.12.	37 361 104	3 960 277	40 386 895	4 281 011
Pensjonsmidlar pr.31.12	31 389 210	3 327 256	29 463 075	3 123 086
Netto pensjonsforplikting før arbeidsgivaravgift	5 971 894	633 021	10 923 820	1 157 925

Note 4: Anleggsmidler

	EDB-utstyr,	Anleggsmaskiner	Brannbiler	Boliger, skoler,	Adm.bygg.	Tomte	Immaterielle	Sum
	kontor, maskiner		tekniske anlegg	veier	sykehjem mv	områder	eiendeler	
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	ingen		
Avskrivningsplan	lineær	lineær	lineær	lineær	lineær			
Anskaffelse 1.1.2015	1 708 311,77	3 060 684,19	35 582 462,88	141 372 824,99	49 322 745,38	44 243 836,20		275 290 865,41
Årets tilgang	552 941,88	2 397 653,32	161 490,00	4 842 817,19	6 624 846,69			14 579 749,08
Årets avgang	38 418,00					2 899 053,00		2 937 471,00
Anskaffelseskost 31.12.2015	2 222 835,65	5 458 337,51	35 743 952,88	146 215 642,18	55 947 592,07	41 344 783,20	0,00	286 933 143,49
Akk.avskrivninger pr.31.12.2015	524 459,60	495 084,60	2 750 837,33	4 587 718,68	1 473 995,16			9 832 095,37
Bokført verdi pr.31.12.2015	1 698 376,05	4 963 252,91	32 993 115,55	141 627 923,50	54 473 596,91	41 344 783,20	0,00	277 101 048,12
Årets avskrivninger								
Årets nedskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tap ved salg av anleggsmidler								
Gevinst ved salg av anleggsmidler								

Note 5: Aksjer og andelar

Konto 22170002 - 22241002				
Selskapsnamn	Tal aksjer	Pålydande	Bokført verdi 31.12.2015	Bokført verdi 31.12.2014
Gol Skiheiser as			2 500,00	2 500,00
Hallingdal Reiseliv a.s.	115	500	11 500,00	11 500,00
Vinn Industrier a.s.	1	5000	5 000,00	5 000,00
Kommunekraft as	1	1000	1 000,00	1 000,00
Hemsedalbruket as	15	5000	75 000,00	75 000,00
Trøim Stadformingsplan as	34	1000	34 000,00	34 000,00
Hallingdal Husflidssentral L/L			1 000,00	1 000,00
Hemsedal Bioenergi	1000	10000	1 000 000,00	1 000 000,00
Nice View Studio AS			400 000,00	400 000,00
Strupa-Gravset Hyttefelt AS			85 000,00	85 000,00
RV 52- stifting av interesseselskap			0,00	200 000,00
Egenkapitalinnskudd KLP			3 525 948,00	3 018 875,00
Egenkapitalinnskud Vestviken 110 IKS			12 890,00	12 890,00
			5 153 838,00	4 846 765,00

Note 6: Sal av finansielle anleggsmidla

Hemsedal kommune har ikkje solgt finansielle anleggsmidla i 2015.

Note 7: Langsiktig gjeld

	Restgjeld 31.12.15	Restgjeld 31.12.14
Kommunalbanken	143 612 096,15	137 090 570,00
Husbanken	8 773 936,00	6 575 289,00
Lindorff/Opplýsningsv.fond	132 506,00	199 173,00
Sparebank 1	350 000,00	525 000,00
KLP Kommunekreditt	6 573 338,00	8 253 890,00
SUM BOKFØRT LANGSIKTIG GJELD	159 441 876,15	152 643 922,00

Note 8: Avdrag på lån

Beregning av minste tillatte avdrag på lån jf KL § 50 nr 1 og 2 (dvs lån til egne investeringer)									
Kapittel	Balanseregnskapet		01.01.2015	Sum	Beregning av minste tillatte avdrag ut fra forenklet brøk :				
	Langsiktig gjeld egne investeringer :		146 068 633						
2.41 – 2.42	Ihendehaverobl. lån til egne investeringer		0		Sum l-gjeld / bokført verdi anl.midler * årets avskrivninger =				
2.43 – 2.44	Sertifikatlån til egne investeringer		0						
2.45 – 2.49	Andre lån til egne investeringer		0		Sum L.gj	Bokf.verd	Avskrivn	Minste tillatte avdrag	
	Sum langsiktig gjeld egne investeringer		146 068 633	146 068 633	146 068 633	224 375 797	9 832 095	6 400 693	
	Anleggsmidler :								
2.27....	Faste eiendommer og anlegg			219 395 384,01	Minste tillatte avdrag overføres til anbefalt note nr 16				
2.24...	Utstyr, masiner og transportmidler			4 980 412,92					
	Lånefin tomter *1	Ansk.kost	Avskrives		Hemsedal kommune betalte kr. 6.400.693 i avdrag i 2015. Denne forenklete formelen gjør et minstekrav til avdrag som tilsvarende avskrivninga(kapitalslitet) på lånefinansierte anleggsmidler.				
2.27...	Tomt ansk i år 1990 *2	0	0	0					
	Tomt ansk i			0					
				0					
	Sum anleggsmidler			224 375 797					
	Årets avskrivninger jf øk.oversikt drift -11			9 832 095					

Note 9: Garantiansvar

NOTE Garantier gitt av kommunen – nedkvittert per 31.12.15				
Garanti gitt til	Eierandel	Opprinnelig garanti	Garantibeløp pr 31.12	Garantien utløper
Sparebank1 - Hemsedal Idrettslag Gravsetstugu		2 000 000	2 000 000	30.12.2018
Sparebank1 - Hemsedal Idrettslag Rulleskianlegg		2 500 000	2 500 000	10.11.2019
Sum garantier		4 500 000	4 500 000	
Garantier for ansattes lån		Opprinnelig garanti	Garantibeløp pr 31.12	Garantien utløper
Antall garantier				
Antall garantier				
Samlet garantier ansatte		0	0	
Herav garanti for adm. sjefen				
Garantier kommunale regnskapsenheter og foretak KF		Opprinnelig garanti	Garantibeløp pr 31.12	Garantien utløper
		0	0	
Samlet garanti		0	0	
Totalt garantibeløp alle garantier		4 500 000	4 500 000	

Gitt overfor	Beløp pr. 31.12.		Utløper dato
	2015	2014	
Hallingdal Renovasjon IKS:			
lånenummer 20100901	0,00	176 760,00	2016
lånenummer 20100424	3 314 250,00	3 535 200,00	2030
lånenummer 20110732	314 240,00	333 880,00	2031
lånenummer 20120184	1 620 300,00	1 718 500,00	2032
lånenummer 20120185	0,00	39 280,00	2017
lånenummer 20120466	325 533,00	344 682,00	2032
lånenummer 20120467	0,00	29 460,00	2017
lånenummer 20120644	375 615,00	397 710,00	2032
lånenummer 20130238	484 170,19	537 966,11	2024
lånenummer 20130537	53 028,00	93 290,00	2033
lånenummer 20140140	333 389,00	428 643,00	2019
lånenummer 20140141	572 260,50	603 193,50	2034
lånenummer 20150318	270 050,00	0,00	2020
lånenummer 20150319	500 820,00	0,00	2035
Sum garantiansvar	8 163 655,69	8 238 564,61	

Note 10: Andre vesentleg forplikting

Kommunen har ingen andre vesentleg forplikting pr.31.12.2015.

Note 11: Finansielle egedelar og forpliktinger

Kommunen har ingen finansielle egedelar og forpliktinger til verkeleg verdi.

Note 12: Avsetninger og bruk av fond

Del 1 Alle fond avsetninger og bruk av avsetninger drifts- og			
Alle fond	KOSTRA-art	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Avsetninger til fond	SUM(530:550)+580	32 046 784,95	25 716 956,59
Bruk av avsetninger	SUM(930:958)	-15 912 541,06	-19 137 797,00
Til avsetning senere år	980	0,00	-599 763,10
Netto avsetninger		16 134 243,89	5 979 396,49

Del 2 Disposisjonsfond avsetninger og bruk av avsetninger						
Disposisjonsfond	KOSTRA-art/balanse	Regnskap 2015	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Budsjettskjema	Regnskap 2014
IB 0101	2.56	21 209 854,95			1A, eller brutto 1B eller netto 1B	16 318 823,79
Avsetninger driftsregnskapet	540	6 254 424,99	5 254 425,00	0,00		6 291 031,16
Herav budsjettskjema 1A						
Herav brutto budsjettskjema 1B						
Bruk av avsetninger driftsregnskapet	940	1 000 000,00	0,00	0,00		1 400 000,00
Herav budsjettskjema 1A						
Herav brutto budsjettskjema 1B						
Bruk av avsetninger investeringsregnskapet	940	0,00	0,00	0,00		0,00
UB 31.12	2.56	26 464 279,94				21 209 854,95
Overføring	KOSTRA-art	Regnskap 2015	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Budsjettskjema	Regnskap 2014
Overført fra drifts- til investeringsregnskapet	570/970	47 220,00	0,00	0,00		254 914,00
Herav budsjettskjema 1A						
Herav brutto budsjettskjema 1B						

Del 3 Bundet driftsfond avsetninger og bruk av avsetninger			
Bundet driftsfond	Kostra art/balanse	Regnskap 2015	Regnskap 2014
IB 0101	2.51	8 241 314,68	8 773 751,43
Avsetninger	550	4 672 728,12	4 807 329,09
Bruk av avsetninger driftsregnskapet	950	4 908 703,96	5 139 765,84
Bruk av avsetninger investeringsregnskapet	950	0,00	200 000,00
UB 31.12	2.51	8 005 338,84	8 241 314,68

UB 31.12 viser saldoen på bundet driftsfond. Bruk av fondets midler er bundet til bestemte formål og kan ikke endres av kommunestyret.

Vesentlige avsetninger til bundet driftsfond (1000 kr)		
Formål	Beløp	Vedtak sak/dato
Eks overskudd VAR	10.000	k-sak 24/03 12.04.2003
Eks testamentarisk gave sykehjem	5.000	k-sak 9/05 14.02.2005
Eks. øremerket statstilskudd	15.000	k-sak 13/05 14.02.05

Del 4 Ubundet investeringsfond avsetninger og bruk av avsetninger					
Ubundet investeringsfond	Kostra art/balanse	Regnskap 2015	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2014
IB 0101	2.53	997 943,24			89 768,89
Avsetninger	548	5 738 298,86	8 080 000,00	8 080 000,00	7 015 174,35
Bruk av avsetninger	948	4 749 412,11	-8 679 763,00	-8 080 000,00	6 107 000,00
UB 31.12	2.53	1 986 829,99			997 943,24

Del 5 Bundet investeringsfond avsetninger og bruk av avsetninger			
Bundet investeringsfond	Kostra art/balanse	Regnskap 2015	Regnskap 2014
IB 0101	2.55	5 281 675,81	3 340 433,81
Avsetninger	550	5 754 814,93	1 941 242,00
Bruk av avsetninger	958	0,00	0,00
UB 31.12	2.55	11 036 490,74	5 281 675,81

UB 31.12 viser saldoen på bundet investeringsfond. Bruk av fondets midler er bundet til bestemte investeringsformål og kan ikke endres av kommunestyret.

Note 13: Strykninger og rettingar

Driftsrekneskapet er avslutta med overskott. Ikkje naudsynt med strykningar.

Note 14: Endring av rekneskapsprinsipp og rekneskapsmessig meirforbruk

Virkning av endringa i rekneskapsprinsipp føres mot eigne eigenkapitalkontoar for endring av rekneskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoar kan ikkje disponeras og negativ saldo skal ikkje dekkas inn.

Konto for endring av regnskapsprinsipp	31.12.2015	31.12.2014
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)-feriepenger 1992	-2 438 650	-2 438 650
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift) landbrukskontoret 1994	-47 469	-47 469
Sum	-2 486 119	-2 486 119

Note 15: Kapitalkonto

KAPITALKONTO			
01.01.2015 Balanse (underskudd i kapital)	0	01.01.2015 Balanse (kapital)	80 790 666,20
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	2 899 053,00	Aktivering av fast eiendom og anlegg	11 629 153,88
Nedskrivninger fast eiendom	0	Oppskrivning av fast eiendom	0
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	8 773 777,49		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	38 418,00	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	2 950 595,20
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler		Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	1 058 317,88	Kjøp av aksjer og andeler	203 200,00
Salg av aksjer og andeler	0	Oppskrivning av aksjer og andeler	0
Nedskrivning av aksjer og andeler	0	Utlån formidlings/startlån	1 042 000,00
Avdrag på formidlings/startlån	358 592,00	Utlån sosial lån	0
Avdrag på sosial lån	0	Utlån egne midler	0
Avdrag på utlånte egne midler	400 000,00		
Avskrivning sosial utlån	0	Oppskrivning utlån	0
Avskrevet andre utlån	0	Avdrag på eksterne lån	6 702 046,00
Bruk av midler fra eksterne lån	12 042 000,00	Urealisert kursgevinst utenlandslån	0
Urealisert kursstap utenlandslån	0	UB Pensjonsmidler (netto)	14 567 603,00
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	7 367 356,00	Estimatawik pensjonmidler	0
Aga pensjonsforpliktelse	-763 226,08	Reversing nedskrivning av fast eiendom	0
Estimatawik pensjonforpliktelse	0	Reversing nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0
31.12.2015 Balanse (Kapitalkonto)	85 710 975,99	31.12.2015 Balanse (underskudd i kapital)	0
Avstemming	85 710 975,99		
Differanse	0		

NOTE 17: Gebyrfinansierte sjølvkosttenester - Etterkalkyle 2015

Hemsedal kommune har utarbeidet etterkalkyle for betalingstenester i henhold til retningslinjer for berekning av sjølvkost for kommunale betalingstenester (H-3/14, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, februar 2014). Kommunen benytter sjølvkostmodellen »Momentum Selvkost Kommune».

Sjølvkost innebærer at kommunens kostnader med å frambringe tenestene skal dekkes av gebyrene som brukarane av tenestene betaler. Kommunen har ikkje anledning til å tjene pengar på tenestene. For å kontrollere at dette ikkje skjer, må kommunen etter kvart rekneskapsår, utarbeide ein sjølvkostkalkyle som viser sjølvkostrekneskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i ein sjølvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsrekneskap på enkelte områder og dei to rekneskapene vil, som eksemplet under viser, ikkje være direkte sammenliknbare.

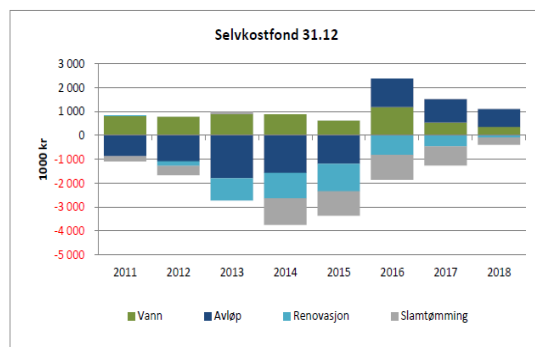
Forskjeller mellom kommunens regnskap og selvkostregnskapet	Regnskapsresultat	Selvkostkalkyle
Gebyrinntekter	8 800 000	8 800 000
Øvrige driftsutgifter	20 000	20 000
Driftsinntekter	8 820 000	8 820 000
Direkte driftsutgifter	5 700 000	5 700 000
Avskrivningskostnad	1 750 000	1 580 000
Kalkulatorisk rente	0	1 140 000
Indirekte driftsutgifter (netto)	0	240 000
Driftskostnader	7 450 000	8 660 000
Resultat	1 370 000	160 000

I sjølvkostkalkylen inngår rekneskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivningar, kalkulatoriske avskrivningar og rentekostnader, samt henførte indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Ved berekning av kalkulatoriske avskrivningar, skal det i sjølvkostberekningane gjerast fratrekk av fremmedfinansiering. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikkje i kommunens driftsrekneskap, men representerer ein alternativ avkastning kommunen går glipp av ved at kapital er bunden i anleggsmidlar. Den kalkulatoriske rentekostnaden bereknes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og ein kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng. I 2015 var denne lik 1,94 %.

Retningslinjene fastset reglar for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i sjølvkostgrunnlaget. Vidare er det bestemt at eventuelle overskot skal avsettes til bundne sjølvkostfond. Eit overskot fra eit enkelt år, skal tilbakeføres til brukarane i form av lavere gebyrer i løpet av ein femårsperiode. Ein generasjon brukere skal ikkje subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tenestene som ytes i dag, skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskot som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må eit overskot som stammer fra 2015, i sin helhet være disponert innen 2020.

I tillegg til å utarbeide ein etterkalkyle for kvar betalingsteneste, må kommunen også utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylerne gir grunnlaget for kommunens gebyrsatser. Ved budsjettering er det ein rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overholde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetning om minst mulig svingninger i dei kommunale gebyrene.

Etterkalkyle selvkost 2015	Vann	Avløp	Renovasjon	Slam- tømming	Totalt
Gebyrinntekter	4 195 235	8 160 776	5 550 826	1 013 044	18 919 881
Øvrige driftsinntekter	65 056	102 116	0	0	167 172
Driftsinntekter	4 260 291	8 262 892	5 550 826	1 013 044	19 087 053
Direkte driftsutgifter	2 667 587	4 328 386	5 387 138	785 435	13 168 546
Avskrivningskostnad	1 057 211	2 438 897	19 914	0	3 516 022
Kalkulatorisk rente (1,94 %)	402 266	660 728	18 737	0	1 081 731
Indirekte netto driftsutgifter	408 286	415 099	201 978	118 791	1 144 154
Indirekte avskrivningskostnad	1 652	1 906	296	64	3 918
Indirekte kalkulatorisk rente (1,94 %)	127	147	23	5	302
Driftskostnader	4 537 129	7 845 163	5 628 086	904 294	18 914 672
Resultat	-276 838	417 729	-77 260	108 750	172 381
Kostnadsdekning i %	93,9 %	105,3 %	98,6 %	112,0 %	100,9 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd 01.01	885 965	-1 572 634	-1 062 441	-1 110 901	-2 860 011
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-276 838	417 729	-77 260	108 750	172 381
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (1,94 %)	14 502	-26 457	-21 361	-20 497	-53 813
Selvkostfond/fremførbart underskudd 31.12	623 629	-1 181 362	-1 161 062	-1 022 648	-2 741 443

Etterkalkyle selvkost 2015	Feiling	Reguleringsp- laner	Bygge- og eierseksj.- saker	Kart og oppmåling	Totalt
Gebyrinntekter	455 885	510 615	1 982 241	944 427	3 893 168
Øvrige driftsinntekter	31 000	140 251	35 542	122 687	329 480
Driftsinntekter	486 885	650 866	2 017 783	1 067 114	4 222 648
Direkte driftsutgifter	460 920	968 155	2 247 427	895 801	4 572 303
Indirekte netto driftsutgifter	99 148	392 793	1 148 081	392 016	2 032 038
Indirekte avskrivningskostnad	0	889	1 916	1 281	4 086
Indirekte kalkulatorisk rente (1,94 %)	0	68	147	99	314
Driftskostnader	560 068	1 361 906	3 397 572	1 289 196	6 608 742
+ Tilskudd/subsidiering	0	711 040	1 379 789	0	2 090 829
Resultat	-73 183	0	0	-222 082	-295 265
Kostnadsdekning i %	86,9 %	47,8 %	59,4 %	82,8 %	63,9 %
Fremførbart underskudd 01.01	-88 507	0	0	-1 028 525	-1 117 032
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-73 183	0	0	-222 082	-295 265
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (1,94 %)	-2 427	0	0	-22 108	-24 535
Fremførbart underskudd 31.12	-164 117	0	0	-1 272 715	-1 436 832

Etterkalkylen for 2015 er utarbeidet i samarbeid med Momentum Selvkost AS.

Note 18: Usikre forpliktinga, betinga eigendelar og hendelser etter balansedagen

Det foreligger ingen kjente poster eller transaksjoner etter rekneskapet ble avslutta.

Note 19: Vesentleg poster

Ingen slike poster eller transaksjonar.

Note 20: Virkning av endring av rekneskapsprinsipper, rekneskapsestimater og korrigerings av tidligere årsfeil

Ingen slike posta eller transaksjonar i 2015.

Note 21: Etablering og avvikling av KF

Det er ikkje etablert eller avvikla kommunal foretak(KF) i 2015.

Note 22: Fordringer og gjeld til kommunale foretak, samarbeid og samkommuner, jf. Kommunelova § 27, kap.5B og kap.11.

Mellomværende med interkommunale samarbeid pr. 31.12.15		Gjeld	Fordring
Flå	Geo-data	43 250	
Nes	ØLF (Visma økonomi/lønn/fakturering)	237 637	
Gol	NAV	2 950 751	
	Legevakt	191 359	
	Arbeidssenter	8 411	
	Skatteoppkreveren	55 920	40 790
	Kulturskolen	75 164	
	Undervisn.mindreårige asylsøkere	233 249	
	Sak/arkiv-system	76 292	
	IKT Hallingdal drift - felleskostnader	243 530	
	Skogbrukssjef	207 507	
	Miljøkonsulent		441 093
	Miljøretta helsevern	104 393	
		4 146 576	
Hol	Vertskommunesamarbeid Skole		
Ål	Legevakt	10 798	
	Barnevern	1 878 244	
	Samhandlingstiltak i Hallingdal	42 288	
	Gjesteelevar	178 236	
		2 109 566	
Sum gjeld		6 537 029	481 883

Fordringer og gjeld til kommunale foretak	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Kommunens samlede fordringer	13 460	13 460
Herav fordring på: Hemsedal Energi KF	13 460	13 460
Herav fordring på:		
Herav fordring på:		
Kommunens samlede gjeld	78 093	599 779
Herav kortsiktig gjeld til: Hemsedal Energi KF	78 093	599 779
Herav kortsiktig gjeld til:		
Herav langsiktig gjeld til:	0	0

Note 23: Interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27.

Hemsedal kommune stiftet «Interesseselskapet Riksveg 52» hausten 2014. Saken 74/14 ble behandla og vedteke i kommunestyre den 9.10.2014. Grunngeving for stifting av selskapet var at alle dei viktige aust-vest vegane hadde etablert/oppretta interesseselskap som frontar sine saker unntatt Rv 52. Interessseselskap RV 52 ivaretar Rv 52 sine interesser. Hemsedal kommune er vertskommune for dette samarbeidet. Dvs at rekneskapet føres av økonomikontoret og inngår i kommunens rekneskap under eige ansvar. Dette i samsvar med sentrale forskrifter når slike samarbeid ikkje er sjølvstendige rettssubjekt. Dette påverkar ikkje kommunens resultat.

Interkommunalt tiltak jf. koml § 27	IS Rv52
Overføring fra Hemsedal kommune (vertskommune)	10 000
Overføring fra Gol kommune	10 000
Overføring fra Jølster kommune	10 000
Overføring fra Lærdal kommune	10 000
Overføring fra Sogndal kommune	10 000
Overføring fra Sogn og Fjordane fylkeskommune	10 000
Resultat av overføringer	60 000
Samarbeidets egne inntekter	0
Samarbeidets driftsutgifter	51 521
Resultat av virksomheten	8 479
Disponering av resultatet:	
Avsatt til fond	8 479

Note 24: Oversikt over næringsfond pr. 31.12.2015

Næringsfond - konto 251.10.901 og 251.20.408	
Inngående saldo 01.01.15 konto 251.10.901	2 520 195,43
Inngående saldo 01.01.15 konto 251.20.408 (tidl.løyyvd)	512 139,00
Avsatt konsesjonsavgifter 2015	2 727 235,00
Bruk av næringsfond:	
Plansakbehandling	-405 509,00
Næringsforvaltning	-233 000,00
Landbruksforvaltning	-360 000,00
Hemsedal Turistkontor	-990 000,00
Tilskot næringsformål	-718 499,96
Tilskot landbruksformål	-95 500,00
Avsatt renter 2015	64 589,00
Saldo næringsfond pr. 31.12.15	3 021 649,47

